

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Kaavamerkinnot ja -määräykset

Tarkistettu 14.4.2014
Korkein hallinto-oikeus 13.3.2013
Ympäristöministeriö 30.11.2011
Satakunnan maakuntavaltuusto 17.12.2009
Satakunnan maakuntahallitus 2.11. ja 30.11.2009

ISBN 978-952-5862-44-7
Sarja A:311

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Merkinnät ja määräykset

Satakuntaliitto
Sarja A:311
ISBN 978-952-5862-44-7
ISSN 0789-6824
Satakuntaliitto 2014

1. KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT	8
KOHDEVYÖHYKE	8
MATKAILUN KEHITTÄMISVYÖHYKE	9
SATAMATOIMINTOJEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE	9
ENERGIAHUOLLON KEHITTÄMISEN KOHDEALUE	10
SELVITYSALUE	10
YHDYSKUNTARAKENTEEN LAAJENEMISSUUNTA	11
OHJEELLINEN TIE	11
TIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE	11
ALIKULUN YHTEYSTARVE	11
RAUTATIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE	11
MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN YHTEYSTARVE	11
ULKOILUREITIN YHTEYSTARVE	12
MOOTTORIKELKKAREITIN YHTEYSTARVE	12
VOIMALINJAN YHTEYSTARVE	12
MAAKAASUVERKON YHTEYSTARVE	12
YHDYSVESIJOHDON YHTEYSTARVE	12
SIIRTOVIEMÄRIN YHTEYSTARVE	12
2. ALUEIDEN ERITYISOMINAISUUKSIA ILMAISEVAT MERKINNÄT	13
VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE	13
VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ	13
MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIYMPÄRISTÖ	13
PERINNEMAISEMA	13
ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA	14
POHJAVESIALUE	14
NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE	14
LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE	14
UNESCO:N MAAILMANPERINTÖKOHDE	15
KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO	15
MELUALUE	15
MELUTASOLTAAN HILJAINEN ALUE	16
SUOJAVYÖHYKE	16
TUULIVOIMALOIDEN ALUE	17
3. ALUEVARAUS- JA KOHDEMERKINNÄT	18
TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE	18
PALVELUKYLÄ	18
KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE	19
VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKKÖJEN ALUE	20
PALVELUJEN ALUE	20
TYÖPAIKKA-ALUE	20
TEOLLISUUS- JA VARASTOTOIMINTOJEN ALUE	20
VIRKISTYSALUE	21
MATKAILUPALVELUJEN ALUE	21
LENTOLIIKENTEEN ALUE	22
SATAMA-ALUE	22
VIESTILIIKENTEEN ALUE	22
ERITYISURHEILUALUE	22
AMPUMA- JA HARJOITUSALUE	23
PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE	23
VEDENOTTAMO / UUSI VEDENOTTAMO	23
TEKOPOHJAVESILAITOS / UUSI TEKOPOHJAVESILAITOS	23
RAAKAVEDEN ESIKÄSITTELYLAITOS	23
JÄTEVEDENPUHDISTAMO	23
ENERGIAHUOLLON ALUE	24
SÄHKÖASEMA / UUSI SÄHKÖASEMA	24
JÄTTEENKÄSITTELYALUE	24
MAA-AINESTEN OTTOALUE	24

KAIVOSTOIMINNAN ALUE	25
SUOJELUALUE	25
LUONNONSUOJELUALUE	25
MUINAISMUISTOALUE	26
MAA- JA METSÄTALOUSVALTAISEN ALUE	26
MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE	27
MAA- JA METSÄTALOUSVALTAISEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA	27
MAA- JA METSÄTALOUSVALTAISEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA	27
4. VIIVA- JA MUUT MERKINNÄT	27
VALTATIE / KANTATIE	27
UUSI VALTATIE / KANTATIE	27
SEUTUTIE / PÄÄKATU	27
UUSI SEUTUTIE / PÄÄKATU	28
TÄRKEÄ YHDYSTIE / KOKOOJAKATU	28
UUSI TÄRKEÄ YHDYSTIE / KOKOOJAKATU	28
KAKSIAJORATAINEN PÄÄTIE	28
UUSI KAKSIAJORATAINEN PÄÄTIE	28
KAKSIAJORATAISEKSI PARANNETTAVA PÄÄTIE	28
MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA TIE	29
MATKAILUTIE	29
HISTORIALLINEN TIE	29
ERITASOLIITTYMÄ	29
UUSI ERITASOLIITTYMÄ	29
PÄÄRATA	29
UUSI PÄÄRATA	30
YHDYSRATA / SIVURATA	30
LAIVAVÄYLÄ	30
VENEVÄYLÄ	30
OHJEELLINEN VENEVÄYLÄ	30
OHJEELLINEN MELONTAREITTI	30
OHJEELLINEN ULKOILUREITTI	30
VOIMALINJA	30
UUSI VOIMALINJA	31
OHJEELLINEN VOIMALINJA	31
YHDYSVESIJOHTO	31
OHJEELLINEN YHDYSVESIJOHTO	31
SIIRTOVIEMÄRI	31
OHJEELLINEN SIIRTOVIEMÄRI	31
SUOJELTAVA VESIUOMA	31
HISTORIALLISTE ARVOKAS KANAVAUOMA	31
5. KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTELMÄÄRÄYKSET	32
TULVASUOJELU	32
TIELIIKENNE	32
RANTARAKENTAMINEN	32
VESIEN TILA	32
ALUE, JONKA KULTTUURIYMPÄRISTÖN ARVOKKAAT ALUEET JA KOHTEET ON ESITETTY KAAVAKARTALLA ERILLISKUVINA MITTAKAASSA 1:20 000	33
PIIRTÄMISTEKNISET MERKINNÄT	33
POHJAKARTTAMERKINNÄT	33

MAAKUNTAKAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET

Ympäristöministeriön kaavamerkintöjä koskevan asetuksen (31.3.2003) lähtökohtia ovat olleet maankäyttö- ja rakennuslaissa määritellyt maakuntakaavan sisältövaatimukset sekä tarve kehittää kaavojen vaikutusten arviointia ja vuorovaikutteista suunnittelutapaa.

MERKINTÄTYYPIT

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT

Kehittämisperiaatteita koskevilla merkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan alueita, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta ja joihin tästä syystä kohdistuu muussa suunnittelussa huomioon otettavia alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen kehittämistarpeita. Merkintätyyppi antaa uusia mahdollisuuksia maakunnan alueiden käytön suunnittelun ja alueen muun kehittämisen yhteen niveltämiselle. Kehittämisperiaatteet voivat koskea maakunnan kehittämisen kannalta tärkeitä alueidenkäyttökysymyksiä, joihin liittyvät yksityiskohtaisemmat aluevarauksstarpeet tai muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt on tutkittava kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä. Kehittämisperiaatteisiin liittyvät maakuntakaavamääräykset koskevat siten lähes aina toteuttavaa suunnittelua.

ALUEIDEN ERITYISOMINAISUUKSIA ILMAISEVAT MERKINNÄT

Maakuntakaavan osa-alueiden erityisominaisuudet voivat liittyä luonnon- tai kulttuuriympäristön, maiseman sekä luonnonvarojen erityisiin arvoihin. Erityisominaisuuksia voivat olla myös osa-alueiden alueidenkäyttöä erityisesti rajoittavat ominaisuudet, kuten melu- ja vaara-alueet tai suoja-alueet. Tähän merkintäryhmään kuuluvat myös rakentamisrajoitusalueen laajentamista tai poistamista koskevat merkinnät. Osa-alueiden erityisominaisuuksia osoittamaan voidaan käyttää rasteri- tai viivamerkintöjä. Erityisominaisuuksia osoittavien merkintöjen alueella voi olla monenlaista alueidenkäyttöä. Jotkin erityisominaisuuksia osoittavat merkinnät viittaavat tarpeisiin, joiden toteutus tapahtuu erityislainsäädännön kautta. Tällöin osa-aluemerkinnän merkitys on ensisijaisesti informatiivinen. Kuten kehittämisperiaatemerkintöjäkin, voidaan erityisominaisuuksia osoittavia merkintöjä käyttää muiden merkintöjen kanssa päällekkäisesti.

ALUEVARAUS-, KOHDE- JA VIIVAMERKINNÄT

Maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita osoitetaan aluevarausmerkinnöillä. Aluevarauksiin rinnastettavia kohdemerkintöjä käytetään kaavan mittakaavaan nähden pienialaisia alueita osoittaessa (alle 10 ha) tai kun aluevarauksen ulottuvuudella ei ole ylikunnallisen ohjaustarpeen tai maakuntakaavan muun sisällön kannalta merkitystä (esimerkiksi kylät).

Viivamerkinnöillä osoitetaan liikenneyhteyksiä, johtoja ja osa-alueita. Aluevarauksia voidaan tavanomaisen aluevaraussuunnittelun tarpeiden lisäksi käyttää täsmentämään ja tarkentamaan kehittämisperiaatteita tai osa-alueiden erityisominaisuuksia.

Aluevarausmerkinnöillä osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus. Aluevarausmerkinnät ovat toisensa poissulkevia siten, että samalla alueella ei voi samanaikaisesti olla voimassa kahta eri aluevarausmerkintää. Aluevarausmerkintöihin rinnasteiset viiva- ja kohdemerkinnät ovat aluevarausmerkinnöistä poiketen kaavan muihin merkintöihin nähden päällekkäisiä.

VIIVA- JA MUUT MERKINNÄT

Aluevarauksiin rinnastettavia viivamerkintöjä käytetään osoittamaan sellaisia alueidenkäyttömuotoja, jotka kartalla ovat viivamaisia kuten tiet, rautatiet ja johtolinjat. Maakuntakaavan mittakaavasta johtuen viivamerkinnän tarkoittaman alueiden käytön tosiasiallinen leveys maastossa voi olla huomattavasti kapeampi kuin millaisena se piirtämisteknisistä syistä joudutaan kaavakartalla esittämään. (Ympäristöministeriö: Maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset, opas 10/2003)

Satakunnan maakuntakaavan kaavakartalla on esitetty Huittisten, Kankaanpään, Porin ja Rauman kaupunkien keskustojen kulttuuriympäristöt ja rakennetun ympäristön arvokkaat kohteet liitekuvinä 1:20 000. Suurennosalueiden raja on osoitettu kaavakartalla pistekatkoviivalla. Näiden alueiden kohteet on osoitettu vain suurennoksissa.

Maakuntakaavamerkintöjen periaatteelliset sisältöelementit ja esitystapa:

	1) Alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen muutokset ja muu kehittäminen "tavoitellun kehityksen ja muutoksen osoittaminen"	2) Olemassa olevan alueiden käytön ja ympäristöarvojen säilyttäminen "pysyvän alueiden käytön osoittaminen ja erityisominaisuuksien säilyttäminen"
a) Aktiivinen ohjaus	Kehittämisperiaatteet Aluevaraus-, kohde- ja viiva-merkinnät Suunnittelumääräykset	Kehittämisperiaatteet Aluevaraus-, kohde- ja viiva-merkinnät Suunnittelu-, rakentamis- ja suojelumääräykset
b) Reagoiva ohjaus	Kehittämisperiaatteet Erityisominaisuudet Suunnittelu- ja rakentamis-määräykset	Kehittämisperiaatteet Erityisominaisuudet Suunnittelu-, rakentamis- ja suojelumääräykset

Lähde: Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000, Ympäristöministeriö, Maakuntakaavan sisältö ja esitystapa; Opas 6/2002.

Tämän raportin alkuosan sivujen 1-7 tekstit eivät sisälly vahvistettavaan Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkintöihin ja -määräyksiin.

VAHVISTUVAT MERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET

Satakunnan maakuntakaavan merkinnät ja -määräykset esitetään tässä erillisessä asiakirjassa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 9 §:n mukaisesti.

Samassa yhteydessä kuvataan tarkemmin, mitä tässä kaavassa on merkinnällä erityisesti tarkoitettu (sarakeessa kaksi). Merkinnän kuvaus ei ole oikeusvaikutteinen, kuten kaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, mutta sillä on kaavaselostuksen tapaan merkitystä tulkintaohjeena.

Satakunnan maakuntakaavan kaavaselostus

Selostuksessa on esitetty mm. tarkemmat kaavan lähtökohtiin ja tavoitteisiin liittyvät tiedot, kaavaratkaisujen perustelut sekä kuvaus maakuntakaavan vaikutuksista. Selostuksesta löytyy myös kaavan tulkitaan ja toteuttamiseen soveltuvaa liiteaineistoa. Selostus koostuu viidestä eri kokonaisuudesta:

- OSA A: Satakunnan maakuntakaavan kaavaselostus
- OSA B: Teemakartat ja kohdeluettelot
- OSA C: Avoin, osallistava ja vuorovaikutteinen suunnittelu 2003–2009
- OSA D: Vaikutusten arviointi ja vertailu seutukaavaan
- OSA E: Natura 2000-verkoston alueet Satakunnassa

Satakunnan maakuntavaltuusto on hyväksynyt Satakunnan maakuntakaavan asiakirjat 17.12.2009.

Ympäristöministeriö on vahvistanut Satakunnan maakuntakaavan 30.11.2011.

Satakunnan maakuntakaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2013.

Kaavamerkinnät ja -määräykset on tarkistettu ja muutettu korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen (13.3.2013) mukaisiksi 14.4.2014.

RAKENTAMISRAJOITUS

Ehdollinen rakentamisrajoitus

Maakuntakaavan MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus koskee virkistys- ja suojelualueita sekä teknisen huollon ja liikenteen alueita ja linjoja. Rakentamisrajoitus on laajennettu koskemaan myös, Porin lentokentän ja puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueiden melualueita. Rakentamisrajoitusta on täsmennetty rakentamismääräyksissä.

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) (132/1999)

Annettu Helsingissä 5 päivänä helmikuuta 1999

33 §

Rakentamisrajoitus

Maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus. Rakentamisrajoituksen aluetta voidaan kaavassa erityisellä määräyksellä laajentaa tai supistaa.

Alueella, jolla rakentamisrajoitus on voimassa, ei lupaa rakennuksen rakentamiseen saa myöntää siten, että vaikeutetaan maakuntakaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos maakuntakaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa maakuntakaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty maakuntakaavan toteuttamista varten. Jos maakuntakaavan aluevaraus pääasiallisesti vastaa rakennuslain (370/1958) mukaisen seutukaavan aluevarausta, ei vastaavasti myöskään seutukaavan hyväksymisen jälkeen omistussuhteissa tapahtuneita muutoksia oteta huomioon.

Maakunnan liitto voi, jos se maankäytön järjestämisen turvaamiseksi on tarpeen, kieltää käyttämästä aluetta, jolla kaavaehdotuksen tai hyväksytyn kaavan mukaan on rakentamisrajoitus, kaavaehdotuksen tai kaavan vastaiseen rakentamiseen (rakentamisrajoitus). Rajoitus ei koske jo olevaan asuntoon kuuluvan talousrakennuksen rakentamista eikä maa- ja metsätalouden harjoittamista varten tarpeellista rakentamista. Rajoitus on voimassa, kunnes maakuntakaava on vahvistettu, kuitenkin enintään kaksi vuotta. Asianomainen ministeriö voi erityisestä syystä pidentää tätä aikaa enintään kahdella vuodella.

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAN MERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET

1. KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT		
	KAUPUNKIKEHITTÄMISEN KOHDEVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan kaupunki-seutuja, niiden osia tai muita yhdyskuntia koskevia kehittämiss politiikan alueidenkäytöllisiä periaatteita. Merkinnällä osoitetaan niitä vyöhykkeitä, joihin kohdistuu valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita.	Suunnittelumääräys <i>Aluerakenteeltaan monikeskuksisia vyöhykeitä kehitetään eheyttämällä olemassa olevien keskusten ja taajamien yhdyskuntarakennetta sekä turvaamalla viher- ja virkistysverkon jatkuvuus sekä palvelujen saatavuus.</i> <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta hyödyntämällä rakennettuja verkostoja, vähentämällä liikennetarvetta sekä edistämällä joukkoliikenteen ja kevytliikenteen edellytyksiä.</i> <i>Alueen arkeologiset kohteiden, valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden sekä merkittävien kulttuuriympäristöjen tulee olla alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina.</i> Kehittämissuositus <i>Alueen maankäytön kehittämistarpeet tulisi tutkia ja ratkaista yksityiskohtaisemalla seudullisella maankäytön suunnitelmalla.</i>
- 1	Merkinnällä osoitetaan Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti merkittävä, monikeskuksinen aluerakenteen kehittämisvyöhyke, jolle kohdistuu työpaikka- ja teollisuustoimintojen, taajamatoimintojen, joukkoliikenteen ja palvelujen sekä virkistysverkoston pitkän aikavälin alueidenkäytöllisiä ja toiminnallisia yhteensovittamis- ja kehittämistarpeita.	Suunnittelumääräys <i>Alueen kilpailukyvyyn ja vetovoimaisuuden kasvua edistetään korostamalla alueen keskusten kehittämistä. Suunnittelulla tulee edistää alueen ominaispiirteitä ja liikenne-, energia- ja virkistysverkkojen toiminnallisuutta seudullisena kokonaisuutena.</i>

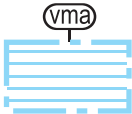
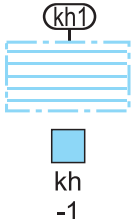
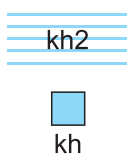
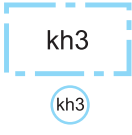
	MATKAILUN KEHITTÄMISVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan vyöhykeitä, joihin kohdistuu merkittäviä matkailun kehittämistarpeita.	Suunnittelumääräys <i>Vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen.</i> <i>Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.</i>
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävät matkailun ja virkistyskäytön kehittämisen kohdevyöhykkeet.	
-2	Merkinnällä osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet.	
-3	Merkinnällä osoitetaan merkittävät luontomatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet, joihin kohdistuu luontomatkailun, luonnon virkistyskäytön, ulkoilu- ym. reitistöjen sekä luonnonsuojelun kehittämis- ja yhteensovittamistarpeita.	
	SATAMATOIMINTOJEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan niiden kauppasatamien lähialue, johon kohdistuu satamatoimintojen alueiden käyttöön liittyviä laajennus- ja kehittämistarpeita.	Suunnittelumääräys <i>Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee turvata pitkän aikavälin satamatoimintojen kehittämisedellytykset ja aluevaraukset.</i> <i>Satamatoimintojen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, yleiseen virkistykseen, linnustoon, muuhun eläimistöön sekä vedenalaiseen luontoon ja vedenalaiseen kulttuuriperintöön.</i> <i>Aluetta suunniteltaessa tulee Liikennevirastolle, satamatoiminnasta vastaavalle taholle ja museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>

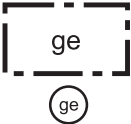
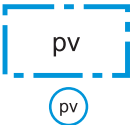
	ENERGIAHUOLLON KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan energiahuoltoon varatun laitosalueen lähiympäristö, johon energiahuollon toimintojen vuoksi kohdistuu alueiden käyttöön liittyviä kehittämistarpeita.	Suunnittelumääräys <i>Energiahuollon kehittämisen kohdealueella tulee suunnittelussa turvata pitkän aikavälin maankäytölliset kehittämisedellytykset ja aluevaraukset. Erityistä huomiota alueen suunnittelussa tulee kiinnittää energiahuollon sekä loppusijoitustoiminnan ja -tutkimuksen kehittämisedellytysten turvaamiseen.</i> <i>Erityistä huomiota tulee kiinnittää olemassa olevan asutuksen yleiseen turvallisuuteen, alueella harjoitettavaan muuhun elinkeinotoimintaan, arvokkaisiin luonto-, maisema- ja Natura-arvoihin sekä kallioperän eheyden säilyttämiseen.</i> <i>Aluetta suunniteltaessa tulee energiatuotannon laitosalueen toiminnoista ja valvonnasta vastaaville tahoille sekä vesialueen suunnittelussa museoviranomaiselle, varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
	SELVITYSALUE Merkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden käyttöä ei ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa mutta, jotka merkittävyytensä vuoksi katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa alueeseen kohdistuvien intressien johdosta. Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä tai jatkosuunnittelua.	
-1	Merkinnällä osoitetaan Kokemäenjoen jokisuiston tulvariskin selvitysalue.	
-2	Merkinnällä osoitetaan Kokemäenjoen Säpilänniemen oikaisu-uoman selvitysalue.	
-3	Merkinnällä osoitetaan Kankaanpään Hirvikankaan maa-ainestenoton selvitysalue.	
-4	Merkinnällä osoitetaan Euran Kirvessuon turvetuotannon selvitysalue.	

	YHDYSKUNTARAKENTEEN LAAJENEMISSUUNTA Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta sellaiset tavoitteelliset maankäytön päälaajenemissuunnat, joilla voidaan katsoa olevan maakunnallista tai seudullista tarvetta laajenemisen selvittämiseen ja suunnitteluun. Merkinnän väri ja mahdollinen kirjaintunnus osoittavat laajenemisen alueen maankäyttömuodon.	Suunnittelumääräys <i>Yhdyskuntarakenteen laajenemisen suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteelliset ja liikenteelliset edellytykset uusien rakentamisalueiden toteuttamiselle, viher- ja virkistysyhteyksien jatkuvuus sekä alueen luonnon ja maiseman ominaispiirteet.</i>
	OHJEELLINEN TIE Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset tieyhteydet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava ohjeellisen tien toteuttamismahdollisuus.</i>
	TIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan tieverkon kehittämisen kannalta tärkeät yhteystarpeet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava tieliikenteen yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on tieverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvittettävä alueiden käytön kannalta taroituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.</i>
	ALIKULUN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan liikenneturvallisuuden kannalta tärkeä valtatien alikulun yhteystarve.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava alikulun yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus.</i>
	RAUTATIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan rataverkon kehittämisen kannalta tärkeät yhteystarpeet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava rautatieliikenteen yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on rataverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvittettävä alueiden käytön kannalta taroituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.</i>
	MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan merkittävien matkailun kehittämisvyöhykkeiden toiminnalliset yhteystarpeet.	

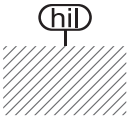
	ULKOILUREITIN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan merkittävi- en ulkoilureittien yhteystarpeet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava ul- koilureitin yhteystarpeen toteuttamismahdolli- suus.</i>
	MOOTTORIKELKKAREITIN YHTEY- STARVE Merkinnällä osoitetaan merkittä- vät moottorikelkkareittien yhteys- tarpeet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava moottorikelkkareitin yhteystarpeen toteutta- mismahdollisuus.</i>
	VOIMALINJAN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan sähkön- siirron kannalta tärkeät vähintään 110 kV:n voimalinjojen yhteystar- peet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava voi- malinjan yhteystarpeen toteuttamismahdolli- suus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on säh- könsiirtoverkon yksityiskohtaisemmassa suun- nittelussa selvittävä alueidenkäytön kannal- ta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.</i>
	MAAKAASUVERKON YHTEYS- TARVE Merkinnällä osoitetaan maakaasu- verkon kehittämisen kannalta mer- kittävät yhteystarpeet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava maakaasuverkon yhteystarpeen toteuttamis- mahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on maakaasuverkon yksityiskohtaisemmas- sa suunnittelussa selvittävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympä- ristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.</i>
	Merkinnällä osoitetaan maakaasu- verkon kehittämisen kannalta mer- kittävät vaihtoehtoiset yhteystar- peet.	
	YHDYSVESIJOHDON YHTEYS- TARVE Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät yh- dysvesijohtojen yhteystarpeet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava yh- dysvesijohdon yhteystarpeen toteuttamismah- dollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on ve- sihuoltoverkon yksityiskohtaisemmassa suun- nittelussa selvittävä alueiden käytön kan- nalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.</i>
	SIIRTOVIEMÄRIN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät siir- toviemäreiden yhteystarpeet.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava siir- toviemärin yhteystarpeen toteuttamismahdolli- suus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on siirto- viemäriverkon yksityiskohtaisemmassa suun- nittelussa selvittävä alueiden käytön kan- nalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.</i>

2. ALUEIDEN ERITYISOMINAISUUKSIA ILMAISEVAT MERKINNÄT

	VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Alueeseen sisältyvät rakennetut kulttuuriympäristöt ja niihin kuuluvat merkittävät rakennusperintökohteet on osoitettu kaavaselostuksen liiteosassa B2 karttateknisistä ja mittakaavallisista syistä.	Suunnittelumääräys <i>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet.</i> <i>Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
	VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Alueeseen sisältyvät rakennetut kulttuuriympäristöt ja niihin kuuluvat merkittävät rakennusperintökohteet on osoitettu kaavaselostuksen liiteosassa B karttateknisistä ja mittakaavallisista syistä.	<i>Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.</i>
	MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Alueeseen sisältyvät merkittävät rakennusperintökohteet on osoitettu kaavaselostuksen liiteosassa B2 karttateknisistä ja mittakaavallisista syistä.	
	PERINNEMAISEMA Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaat perinnemaisema-alueet.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot.</i>

	ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat geologiset muodostumat.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.</i>
-1	Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat harjuaalueet.	
-2	Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat kallioalueet.	
-3	Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat moreenialueet.	
	POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät ja siihen soveltuvat pohjavesialueet.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen.</i>
	NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaisesti Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet.	
	LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE Merkinnällä osoitetaan merkittävät yhtenäiset ja laaja-alaiset luontokokonaisuudet, joilla on useita erilaisia luonto- ja ympäristöarvoja. Merkintä sallii mm. maa- ja metsätalouskäytön, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asutuksen, matkailupalveluiden kehittämisen sekä jokamiehenoikeudella tapahtuvan virkistyskäytön.	Suunnittelumääräys <i>Alueen maankäyttö ja siellä suoritettavat toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että alueen luonnon monimuotoisuuden arvot säilyvät.</i> <i>Alueen suunnittelussa ja kehittämisessä tulee erityisesti huomioida niiden elinkeinojen turvaaminen, jotka toiminnallaan ylläpitävät alueelle ominaisia luontotyyppisiä ja edistävät niiden säilymistä.</i>
-1	Merkinnällä osoitetaan Haapakeitaan ja Koskeljärven alueet.	Suunnittelumääräys <i>Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen suo-, metsä- ja vesiluonnon arvojen huomioon ottamiseen suunnittelussa.</i>

-2	Merkinnällä osoitetaan Jämijärven - Mertiöjärven alue.	Suunnittelumääräys <i>Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen kulttuuriympäristön ja vesiluonnon huomioon ottamiseen suunnittelussa.</i>
	UNESCO:N MAAILMANPERINTÖ-KOHDE Merkinnällä osoitetaan YK:n kulttuuri- ja tiedejärjestö UNESCO:n maailmanperintökohteiden luetteloon hyväksytyt alueet ja kohteet Vanha Rauma ja Lapin Sammallahdenmäki.	Suojelumääräys <i>Kohdetta on hoidettava siten, että sen arvot maailmanperintökohteena säilyvät.</i> <i>Kaikista aluetta koskevista rakennussuunnitelmista ja hankkeista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
	KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO Merkinnällä osoitetaan maankäyttö- ja rakennuslain 68 ja 69 §:ien mukaisesti ympäristöministeriön päätöksellä perustettu kansallinen kaupunkipuisto.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon puiston erityisominaisuudet perustamispäätöksen mukaisesti.</i>
	MELUALUE Merkinnällä osoitetaan vyöhykkeitä, joilla melua aiheuttavan toiminnan meluhaittojen vähentämiseksi on tarpeen ohjata tai rajoittaa alueiden käyttöä.	
-1	Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampumatoiminnoista johdettava melualue, jolla melutaso L_{Aeq} (7-22) ylittää ajoittain tason 55 dB. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Merkintä sallii nykyisen toiminnan jatkamisen ja kehittämisen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjaustoimenpiteet.	Suunnittelumääräys <i>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon puolustusvoimien ohjeistus toiminnan aiheuttamalle ympäristömelulle.</i> Rakentamismääräys <i>Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista tai muita melulle herkkiä toimintoja. Suunniteltaessa rakentamista alueelle on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
-2	Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampumatoiminnoista johdettava melualue, jolla melutaso L_{Aeq} (7-22) ylittää ajoittain tason 50 dB.	Suunnittelumääräys <i>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon puolustusvoimien ohjeistus toiminnan aiheuttamalle ympäristömelulle.</i> <i>Suunniteltaessa alueelle uusia melulle mahdollisesti herkkiä toimintoja on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>

-3	Merkinnällä osoitetaan lentoliikenteen melualue, jolla lentoliikenteen vuorokauden ajalla painotettu melutaso L_{den} ylittää ajoittain tason 55 dB. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Rakentamismääräys Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista tai muita melulle herkkiä toimintoja.
	MELUTASOLTAAN HILJAINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan arvokkaat melutasoltaan hiljaiset alueet. Merkintä sallii maa- ja metsätalouksikäytön sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asutuksen.	Suunnittelumääräys <i>Alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen säilymiseen siten, että luonnon äänien ja hiljaisuuden kokeminen on mahdollista.</i>
	SUOJAVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla alueiden käyttöä on läheisen alueen toiminnan tai muun ympäristöönsä käyttörajoituksia aiheuttavan luonteen vuoksi rajoitettava.	
-1	Merkinnällä osoitetaan vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen suojavyöhyke (konsultointivyöhyke).	Suunnittelumääräys <i>Suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai vaarallisten kemikaalien valmistuksesta, varastoinnista tai kuljetuksesta ympäristölle ja alueelle sijoittuville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit.</i> <i>Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suojavyöhykkeelle tulee palo- ja pelastusviranomaiselle sekä tarvittaessa Turvatekniikan keskukselle (TUKES) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
-2	Merkinnällä osoitetaan ydinvoimalaitosten suojavyöhyke.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, mitä säteilyturvakeskuksen (STUK) ydinvoimalaitosohjeessa (YVL 1.10) todetaan ydinvoimalaitoksen suojavyöhykkeestä.</i> <i>Aluetta suunniteltaessa tulee säteilyturvakeskukselle (STUK) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>

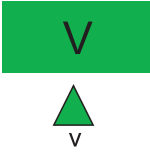
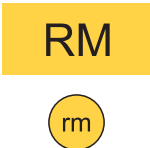
-3	Merkinnällä osoitetaan UNESCO:n maailmanperintökohteen suojavyöhyke.	Suunnittelumääräys <i>Suojavyöhykettä on hoidettava siten, että sen arvot maailmanperintökohteena säilyvät.</i> <i>Kaikista aluetta koskevista rakentamissuunnitelmista ja hankkeista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
-4	Merkinnällä osoitetaan lentoliikenteen Kankaanpään Niinisalon maantietukikohdan suojavyöhyke.	Suunnittelumääräys <i>Suojavyöhykkeelle ei tule sijoittaa uutta asumista eikä estevaikutuksia aiheuttavia korkeita rakennelmia.</i> <i>Suunniteltaessa rakentamista alueelle tulee puolustusvoimille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
	TUULIVOIMALOIDEN ALUE Merkinnällä osoitetaan alue, jolle on mahdollista sijoittaa tuulivoimaloita.	Suunnittelumääräys <i>Tuulivoimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean tuulivoimalan muodostamiin ryhmiin ja niin lähelle toisiaan kuin se energiatalouden kannalta on mahdollista.</i> <i>Tuulivoimaloiden suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun elämistöön, vedenalaiseen luontoon ja vedenalaiseen kulttuuriperintöön.</i> <i>Aluetta suunniteltaessa tulee ilmailulaitokselle, Liikennevirastolle ja museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>

3. ALUEVARAUS- JA KOHDEMERKINNÄT

	TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE Merkinnällä osoitetaan yksityiskoh- taista suunnittelua edellyttävät asu- miseen ja muille taajamatoimin- noille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle raken- tamisalueita, pääväyliä pienem- piä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita.	Suunnittelumääräys <i>Aluetta suunniteltaessa tulee kiinnittää erityis- tä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämi- seen ja täydentämiseen hajanaisesti ja vajaas- ti rakennetuilla alueilla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelul- la ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taa- jaman omaleimaisuutta.</i> <i>Täydennysrakentamista ja muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet sekä viher- ja virkistysverkko.</i> <i>Alueilla on turvattava yleisten ranta-alueiden varaaminen maisemarakenteellisesti ja -kuval- lisesti ja luontoarvoiltaan kestäviltä, korkeata- soisilta alueilta, osana alueen yhtenäistä vi- her- ja virkistysverkkoa.</i> <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voi- daan taajamatoimintojen alueille palveluver- kon tarpeiden perusteella osoittaa uusia vähit- täiskaupan suuryksiköitä silloin, kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään paikallisia. Jollei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoite- ta, merkitykseltään paikallinen kaupan suuryk- sikkö on Porissa kooltaan alle 5000 k-m² ja muissa kunnissa alle 3000 k-m².</i> <i>Päivittäistavarakaupan osalta suuryksikön laa- juus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suun- nittelussa vaikutustarkastelujen ja ostovoiman kasvun perusteella.</i>
	PALVELUKYLÄ Merkinnällä osoitetaan maakun- nan palvelukeskusverkkoon kuulu- vat maaseudun palvelukylät.	Suunnittelumääräys <i>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelus- sa on tuettava asumisen ohella alueen luon- teeseen soveltuvan elinkeinotoiminnan sijoit- tumista, parannettava kylän elinvoimaisuuden edellytyksiä, varmistettava kylien liikenneyh- teydet päätieverkkoon ja selvítettävä yhteisen vesihuollon toteuttamismahdollisuudet.</i> <i>Täydennysrakentamisessa on hyödynnettävä ensisijaisesti olemassa olevaa infrastruktuu- ria. Täydennysrakentamista ja muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.</i>

C	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE Merkinnällä osoitetaan palveluvä- rustukseltaan kaupunkitasoisten ja vastaavien seudullisten keskusten ydinalueet, joihin sijoittuu keskus- tahakuisten palvelu, hallinto-, asu- mis- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoineen. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä.	Suunnittelumääräys <i>Keskustatoimintojen alueen yksityiskohtaisem- massa suunnittelussa on kiinnitettävä huomi- ota alueen arkkitehtuuriin, ympäristökuvaan, ominaispiirteisiin, viihtyisyyteen ja toimivuus- teen, jalankulku-, huolto- ja julkisen liikenteen järjestelyjen tarkoituksenmukaisuuteen sekä häiriöttömyyteen. Aluetta suunniteltaessa on varauduttava riittävään palvelu – ja liiketila- tarjontaan.</i> <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön omi- naispiirteiden vaaliminen ja turvattava mer- kittävien luonto-, maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen myös eheyttävän suunnittelun yh- teydessä.</i> <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vähit- täiskaupan suuryksiköt tulee suunnitella siten, että ne arkkitehtuuriltaan ja sijoitukseltaan so- peutuvat ympäristöön ja mitoitukseltaan täy- dentävät keskustan palvelutarjontaa.</i>
-1	Merkinnällä osoitetaan maakunta- keskuksen ydinalue, johon sijoittuu koko maakuntaa palvelevia kes- kustahakuisia kaupan, hallinto-, hyvinvointi- ja vapaa-ajan palvelu- ja ja asumista.	Suunnittelumääräys <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee luoda edellytyksiä kansainvälisen, kaupallises- ti ja kulttuurisesti vetovoimaisen ja merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvokerrostumia kaupun- kirakenteessa korostavan kaupunkikeskuksen edelleen kehittämiselle.</i>

KM km	VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKÖJEN ALUE Merkinnällä osoitetaan keskusta-toimintojen alueen ulkopuolisia alueita, joille voidaan sijoittaa yksi tai useampi merkitykseltään seudullinen suuryksikkö. Merkinnällä sallitaan myös erikoistavarakaupan yksiköiden (retail park) sijoittuminen alueelle.	Suunnittelumääräys <i>Vähittäiskaupan suuryksikön mitoituksessa ja tarkemmassa sijoittumissuunnittelussa sekä ajoituksessa on otettava huomioon seudun palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen siten, ettei vähittäiskaupan suuryksikkö aiheuta palvelutarjonnassa alueellisia tai väestöryhmittäisiä palvelujen saavutettavuuteen vaikuttavia merkittäviä heikennyksiä.</i>
-1	Merkinnällä osoitetaan keskusta-toimintojen ulkopuoliset vähittäiskaupan suuryksiköille varatut alueet, joiden päivittäistavarain myyntipinta-alan tulee olla alle 2000 k-m ² .	<i>Jos ei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoiteta, merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö on Porissa ainakin yli 5000 k-m² ja muualla Satakunnassa ainakin yli 3000 k-m².</i> <i>Päivittäistavarakaupan osalta suuryksikön laajuus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vaikutustarkastelujen ja ostovoiman kasvun perusteella.</i> <i>KM1 alueelle suunniteltavan hankkeen ajoitus on suhteutettava ostovoiman kasvuun ja vaikutukset on arvioitava erityisesti Vanhan Rauman palvelutarjonnalle.</i>
P p	PALVELUJEN ALUE Merkinnällä osoitetaan julkisten ja yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita. Alueelle voidaan sijoittaa myös paljon tilaa vaativan kaupan yksiköitä.	
TP	TYÖPAIKKA-ALUE Merkinnällä osoitetaan merkittävät ja monipuoliset työpaikka-alueet, joille voi sijoittua sekä toimisto- ja palvelutyöpaikkoja että ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuus- ja varastotoimintaa.	Suunnittelumääräys <i>Alueelle voidaan pääkäyttötarkoitusta muuttamatta suunnitella myös asumista. Alueelle ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden haitalliset ympäristövaikutukset läheisille alueille ja asutukselle voivat olla merkittäviä.</i>
T t	TEOLLISUUS- JA VARASTOIMINTOJEN ALUE Merkinnällä osoitetaan merkittävät teollisuus- ja varastotoimintojen alueet.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen sekä huolehtia, että teollisuustuotannosta tai muusta toiminnasta viereisten alueiden ympäristölle ja asutukselle sekä mahdollisille pohjavesialueille aiheutuvat merkittävät haitalliset vaikutukset estetään.</i>

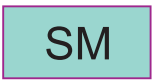
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävät teollisuus- ja varastoalueet, joille saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia, ja joita koskee EU-direktiivi 96/82/EY vaarallisten aineiden aiheuttamien suuronnettomuusriskien torjunnasta (SEVESO II- direktiivi).	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai vaarallisten kemikaalien valmistuksesta, varastoinnista tai kuljetuksesta lähiympäristölle ja alueelle sijoitettaville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit.</i> <i>Alueen suunnittelussa tulee palo- ja pelastusviranomaiselle sekä tarvittaessa Turvatekniikan keskukselle (TUKES) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
-2	Merkinnällä osoitetaan Harjavalan suurteollisuuspuiston teollisuus- ja varastoalueet, joille saa sijoittaa ja varastoida teollisuusprosesseissa syntyviä kiinteitä sivutuotteita sekä näiden käsittelyyn ja varastointiin liittyviä laitteita ja laitoksia.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää siihen, että toiminnasta aiheutuvat ympäristöhäiriöt viereisille alueille ja asutukselle estetään.</i>
	VIRKISTYSALUE Merkinnällä osoitetaan ulkoilun, retkeilyn ja virkistyskäytön kannalta merkittävät alueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen virkistyskäytön ja virkistyskäytön kehittämisedellytysten turvaamiseen.</i> Rakentamismääräys
-1	Merkinnällä osoitetaan veneilyä palvelevat virkistysalueet.	<i>Alueilla sallitaan yleistä ulkoilu-, retkeily- ja virkistyskäyttöä palvelevan rakentamisen lisäksi jo olemassa olevien rakennusten korjaus-, muutos- ja laajentamistyöt.</i>
-2	Merkinnällä osoitetaan Karhuluo- don ja Tuurunkankaan virkistysalueet, joilla on luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia suojeltuja luontotyyppejä.	
-3	Merkinnällä osoitetaan Jämin virkistysalue.	Rakentamismääräys <i>Virkistysaluetta koskevan yleisen rakentamismääräyksen lisäksi alueella sallitaan matkailua palveleva rakentaminen.</i>
	MATKAILUPALVELUJEN ALUE Merkinnällä osoitetaan merkittävät matkailua palvelevat alueet.	

LL II	LENTOLIIKENTEEN ALUE Merkinnällä osoitetaan lentotoimintaa varten varatut alueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
-1	Merkinnällä osoitetaan lentoliikenteen maantietukikohdan alue Kankaanpään Niinisalossa valtatiellä 23. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
LS Is	SATAMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan satama- ja satamatoimintoihin välittömästi liittyvät varasto- ja terminaalialueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Aluetta suunniteltaessa tulee Liikennevirastolle ja satamatoiminnasta vastaavalle taholle sekä museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävät kalasatamat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
LV Iv	VIESTILIIKENTEEN ALUE Merkinnällä osoitetaan Eurajoen ja Porin Preiviikin viestiliikenteen alueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
E e	ERITYISURHEILUALUE Merkinnällä osoitetaan urheilualueita, joilla on tietty erityiskäyttötarkoitus.	
-1	Merkinnällä osoitetaan Kokemäen ravirata.	Suunnittelumääräys <i>Alueen toimintaa suunniteltaessa ja kehitettäessä on otettava huomioon alueen mahdollinen sijainti tärkeällä pohjavesialueella.</i>
-2	Merkinnällä osoitetaan merkittävät ajoharjoittelu- ja moottoriurheiluradat.	
-3	Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueilla sijaitsevat merkittävät ampumaradat ja ampumahiihtostadionit, joilla voi olla seudullista yhteiskäyttöä.	Suunnittelumääräys <i>Aluetta kehitetään puolustusvoimien erityisalueena siten, että alueiden käytön suunnittelussa kiinnitetään huomiota ympäristöarvoihin, yleiseen turvallisuuteen sekä alueen lähiympäristölle ja asutukselle mahdollisesti aiheutuviin haittoihin.</i>

EAH	AMPUMA- JA HARJOITUSALUE Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä olevat ampu- ja harjoitusalueet. Näillä alueilla liikkuminen on yleensä turvallisuus- tai muista syistä rajoitettua.	Suunnittelumääräys <i>Aluetta kehitetään puolustusvoimien erityisalueena siten, että alueiden käytön suunnittelussa kiinnitetään huomiota ympäristöarvoihin, yleiseen turvallisuuteen sekä alueen lähiympäristölle ja asutukselle mahdollisesti aiheutuviin haittoihin.</i>
EP	PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä olevat varuskunta-, varikko- ja muut vastaavat alueet. Näillä alueilla liikkuminen on yleensä turvallisuus- tai muista syistä rajoitettua.	Suunnittelumääräys <i>Aluetta kehitetään puolustusvoimien erityisalueena siten, että alueiden käytön suunnittelussa kiinnitetään huomiota ympäristöarvoihin sekä yleiseen turvallisuuteen.</i>
et-v et-v 	VEDENOTTAMO / UUSI VEDENOTTAMO Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeät pinta- ja pohjavedenottamot / uudet pinta- ja pohjavedenottamot. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
et-v1 et-v1 	TEKOPOHJAVESILAITOS / UUSI TEKOPOHJAVESILAITOS Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeä tekopohjavesilaitos / uusi tekopohjavesilaitos. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
et-v2 	RAAKAVEDEN ESIKÄSITTELYLAITOS Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeä raakaveden esikäsittelylaitos. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
et-j 	JÄTEVEDENPUHDISTAMO Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeät jätevedenpuhdistamot. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	

EN en	ENERGIAHUOLLON ALUE Merkinnällä osoitetaan energiahuoltoa palvelevat alueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
-1	Merkinnällä osoitetaan ydinvoimaloiden laitosalue, joka on varattu energiantuotantoa palvelevia laitoksia, rakennuksia tai rakenteita sekä käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitusta toteuttavia laitoksia ja rakennuksia varten. Alueella liikkuminen ja oleskelu on rajoitettu poliisilain 52 §:n nojalla annetulla sisäasiainministeriön asetuksella turvallisuus- tai muista syistä.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueeseen sisältyviin arvokkaisiin luonto- ja maisemakohteisiin.</i> <i>Aluetta suunniteltaessa tulee säteilyturvakeskukselle (STUK) sekä vaarallisten aineiden valmistusta ja varastointia koskevan EU-direktiivin 96/82/EY (SEVESO II-direktiivi muutokseen) mukaisten laitosten osalta Turvatekniikan keskukselle (TUKES) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
en-z ● en-z ●	SÄHKÖASEMA / UUSI SÄHKÖASEMA Merkinnällä osoitetaan vähintään 110 kV:n sähköverkkoon kuuluvat sähköasemat / uudet sähköasemat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
EJ	JÄTTEENKÄSITTELYALUE Merkinnällä osoitetaan tärkeät yhdyskunta- ja teollisuusjätteiden sekä pilaantuneiden maiden vastaanottoon, käsittelyyn tai loppusijoitukseen varatut alueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Rakentamismääräys <i>Alueella sallitaan jätteiden käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoittamiseen liittyvä rakentaminen.</i>
EO eo	MAA-AINESTEN OTTOALUE Merkinnällä osoitetaan merkittävät maa-ainesten ottoalueet.	
-1	Merkinnällä osoitetaan hiekan- ja soranoton alueet.	
-2	Merkinnällä osoitetaan kallionoton alueet.	
-3	Merkinnällä osoitetaan merkittävät turvetuotantoalueet.	Suunnittelumääräys <i>Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ien säädökset.</i>

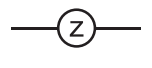
-4	Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Satamakeitaan ja Viheräperäkeitaan turvetuotantoalueet.	Suunnittelumääräys <i>Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ien säädökset. Alueen jälkikäyttöä suunniteltaessa tulee ensisijaisesti ottaa huomioon puolustusvoimien tarpeet.</i>
EK	KAIVOSTOIMINNAN ALUE Merkinnällä osoitetaan kaivostoiminnan alueet.	
S 	SUOJELUALUE Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat suojelualueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i> Suojelumääräys <i>Alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja.</i>
SL 	LUONNONSUOJELUALUE Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavat luonnonsuojelualueet.	Suunnittelumääräys <i>Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i> Suojelumääräys <i>Alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja. Alueella voidaan kuitenkin valtion luonnonsuojeluviranomaisen niin salliessa toteuttaa alueen suojeluarvojen säilyttämiseksi ja palauttamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä.</i> <i>Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi.</i>

-1	Merkinnällä osoitetaan Yyterin Santojen alue.	Suunnittelumääräys <i>Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ien säädökset.</i> <i>Aluetta koskevan yleisen suunnittelumääräyksen lisäksi alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen geologisiin ja ekologisiin ominaisuuksiin, maiseman ominaispiirteisiin sekä kulttuuriperintöön.</i> <i>Suunnittelulla tulee lisäksi turvata ja edistää valtakunnallisesti merkittävän virkistys- ja matkailualueen kehittämisedellytyksiä.</i>
 	MUINAISMUISTOALUE Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja muinaisjäännösalueita ja -kohteita.	Suojelumääräys <i>Muinaismuistoalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin.</i> <i>Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita.	
-1	Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joiden mahdollinen käyttö puolustusvoimien harjoitusalueena perustuu maanomistajan kanssa laadittavaan sopimukseen. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Rakentamismääräys <i>Alueelle ei tule sijoittaa uusia asuin- tai lomarakennuksia. Suunniteltaessa muuta rakentamista alueelle on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
-2	Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on merkitystä luonnonvara-alan opetusmetsinä.	

MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE Merkinnällä osoitetaan maatalous-alueita, jotka ovat maisemallisesti arvokkaita, avoimia viljelyalueita ja jotka sijaitsevat keskeisesti taajamarakenteessa ja/tai kuuluvat olennaisesti alueen kulttuurimaisemaan.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen säilymiseen avoimena ja sen merkitykseen taajama- ja kulttuurimaisemassa.</i>
MU	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu tai on odotettavissa suuntautuvan ulkoilun ohjaamistarvetta.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen ulkoilumahdollisuuksien turvaamiseen sekä ulkoilua palvelevien reittien toteuttamismahdollisuuksiin.</i>
MY 	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joihin liittyy erityisiä kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvoja.	Suunnittelumääräys <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot.</i>
4. VIIVA- JA MUUT MERKINNÄT		
vt, kt 	VALTATIE / KANTATIE Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
vt, kt 	UUSI VALTATIE / KANTATIE Merkinnällä osoitetaan uudet valta- ja kantatiet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
st 	SEUTUTIE / PÄÄKATU Merkinnällä osoitetaan seututiet ja vastaavat pääkadut. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	

st 	UUSI SEUTUTIE / PÄÄKATU Merkinnällä osoitetaan uudet seututiet ja vastaavat pääkadut. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
yt 	TÄRKEÄ YHDYSTIE / KOKOOJAKATU Merkinnällä osoitetaan yhdystiet ja vastaavat kokoojakadut. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
yt 	UUSI TÄRKEÄ YHDYSTIE / KOKOOJAKATU Merkinnällä osoitetaan uudet yhdystiet ja vastaavat kokoojakadut. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
vt 	KAKSIAJORATAINEN PÄÄTIE Merkinnällä osoitetaan kaksiajorataisia muita teitä tai katuja kuin moottoriteitä. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
vt 	UUSI KAKSIAJORATAINEN PÄÄTIE Merkinnällä osoitetaan uudet kaksiajorataiseksi rakennettavat päätiet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy päätielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä.</i>
vt 	KAKSIAJORATAISEKSI PARANNETTAVA PÄÄTIE Merkinnällä osoitetaan ne päätiet, joiden nykyisen ajoradan viereen rakennetaan toinen ajorata. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy kaksiajorataiseksi parannettavalle päätielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä.</i>

vt 	MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA TIE Merkinnällä osoitetaan sellaiset maakunnan yhdyskuntarakenteen kannalta merkittävät yhtenäiset tieosat, joiden kunto, liikennetarve tai ympäröivä maankäyttö edellyttävät tien merkittävää parantamista. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy merkittäväksi parannettavalle valtatielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä.</i>
-mv 	MATKAILUTIE Merkinnällä osoitetaan valtakunnalliseen matkailutieverkkoon kuuluva seututien osa.	
ht 	HISTORIAALLINEN TIE Merkinnällä osoitetaan arvokas historiallinen tie.	Suunnittelumääräys <i>Kaikista niistä tien linjaukseen tai muuhun muuttamiseen liittyvistä suunnitelmista tai toimenpiteistä, jotka koskevat asemakaavottamattomia tien osia, tulee varata museoviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen.</i>
	ERITASOLIITTYMÄ Merkinnällä osoitetaan tieverkkoon kuuluvat olemassa olevat eritasoliittymät. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	UUSI ERITASOLIITTYMÄ Merkinnällä osoitetaan uudet eritasoliittymät. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Uuden eritasoliittymän alueella on suunnittelussa varauduttava liittymän toteuttamiseen. Liittymä voidaan ensivaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä, mikäli se liikennemäärien perusteella on mahdollista.</i> <i>Tasoliittymän toteuttamisella eikä muullakaan maankäytön suunnittelulla saa vaarantaa eritasoliittymän myöhempää toteuttamismahdollisuutta.</i>
pr 	PÄÄRATA Merkinnällä osoitetaan pääradat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	

	UUSI PÄÄRATA Merkinnällä osoitetaan uudet pääradat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava uuden pääradan toteuttamismahdollisuus.</i>
	YHDYSRATA / SIVURATA Merkinnällä osoitetaan yhdysradat / sivuradat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	LAIVAVÄYLÄ Merkinnällä osoitetaan kulkusyvyydeltään yli 2,5 metrin laivaväylät. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	VENEVÄYLÄ Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät, viitoitetut veneväylät. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	OHJEELLINEN VENEVÄYLÄ Merkinnällä osoitetaan viitoittamattomat veneväylät. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	OHJEELLINEN MELONTAREITTI Merkinnällä osoitetaan merkittävät olemassa olevat tai kehitettävät melontareitit.	
	OHJEELLINEN ULKOILUREITTI Merkinnällä osoitetaan merkittävät olemassa olevat tai kehitettävät ohjeelliset ulkoilureitit.	
	VOIMALINJA Merkinnällä osoitetaan vähintään 110 kV:n voimalinjat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	

	UUSI VOIMALINJA Merkinnällä osoitetaan uudet, vähintään 110 kV:n voimalinjat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava voimalinjan toteuttamismahdollisuus.</i>
	OHJEELLINEN VOIMALINJA Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset, vähintään 110 kV:n voimalinjat.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava voimalinjan toteuttamismahdollisuus.</i>
	YHDYSVESIJOHTO Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeät yhdysvesijohdot. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	OHJEELLINEN YHDYSVESIJOHTO Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset yhdysvesijohdot.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava yhdysvesijohdon toteuttamismahdollisuus.</i>
	SIIRTOVIEMÄRI Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeät siirtoviemärit. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	OHJEELLINEN SIIRTOVIEMÄRI Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset siirtoviemärit.	Suunnittelumääräys <i>Maankäytön suunnittelulla on turvattava siirtoviemärin toteuttamismahdollisuus.</i>
 	SUOJELTAVA VESIUOMA Merkinnällä osoitetaan luonnon-suojelulain tai muun lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat luonnontilaiset joki- ja puroumat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Suojelumääräys <i>Joenuomassa ja purossa ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä ja hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää sen suoje-luarvoja.</i> <i>Uomien ja niiden läheiseen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
	HISTORIALLISTA ARVOKAS KANAVAUOMA Merkinnällä osoitetaan kulttuuri-historiallisesti arvokas Kraviojan kanavauoma.	Suojelumääräys <i>Kaikista aluetta koskevista maankäyttösuunnitelmista ja -hankkeista tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>

5. KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET

TULVASUOJELU

Suunnittelumääräys

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve- ja vaikutus selvityksiin perustuen osoitetaan, että tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista. Suunniteltaessa alueelle tulville herkkiä toimintoja tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

TIELIIKENNE

Suunnittelumääräys

Niitä alueita, joiden käyttöönotto edellyttää liikenneturvallisuus- tai muista syistä päätien siirtämistä tai poikittaisyhteyksien parantamista, ei pääsääntöisesti tule ottaa käyttöön ennen kuin kyseiset liikenneverkon parantamistoimenpiteet on suoritettu.

RANTARAKENTAMINEN

Suunnittelumääräys

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyltään kestäville ranta-alueille, turvaten kullakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttömahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen rannan suunnittelussa. Suunnittelussa on turvattava myös maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille, palvelujen kohtuullinen saavutettavuus ja vesihuollon järjestäminen.

Omarantaisen loma-asutuksen mitoitus tulee sijoittua välille 0-8 loma-asuntoa mitoitusrantaviivakilometriä kohti. Yhteisrantaaisena loma-asutuksena mitoitus voi olla perustellusti suurempi.

VESIEN TILA

Suunnittelumääräys

Koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää.

Vesien suojeleminen erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

	ALUE, JONKA KULTTUURIYMPÄRISTÖN ARVOKKAAT ALUEET JA KOHTEET ON ESITETTY KAAVAKARTALLA ERILLISKUVINA MITTAKAAVASSA 1:20 000 Merkinnällä osoitetaan niiden kaupunkien keskusta-alueet, joissa on useita valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita ja -kohteita ja jotka maakuntakaavakartalla on havainnollisuuden vuoksi kuvattu erilliskuvina mittakaavassa 1:20 000.
---	---

PIIRTÄMISTEKNISET MERKINNÄT

	maakuntakaava-alueen raja
	kunnan raja
	osa-alueen raja
	poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu
	alueeseen tai kohteeseen liittyvä kirjaintunnus
	kunnan nimi
	kunnan nimi ennen vuotta 2008
	kylän nimi

POHJAKARTTAMERKINNÄT

	asuinalue (CLC2000)
	teollisuus- ja palvelualue
	peltoalue

SATAKUNNAN KUNNAT 2009
SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

SATAKUNTALIITTO
PL 260, 28101 Pori
Puh. (02) 620 4300
kirjaamo@satakunta.fi
www.satakuntaliitto.fi